

(א) $\frac{1}{2} \times \frac{1}{3} = \frac{1}{6}$ (ב) $\frac{1}{2} \times \frac{1}{4} = \frac{1}{8}$ (ג) $\frac{1}{2} \times \frac{1}{5} = \frac{1}{10}$
 (ד) $\frac{1}{2} \times \frac{1}{6} = \frac{1}{12}$ (ה) $\frac{1}{2} \times \frac{1}{7} = \frac{1}{14}$ (ו) $\frac{1}{2} \times \frac{1}{8} = \frac{1}{16}$
 (ז) $\frac{1}{2} \times \frac{1}{9} = \frac{1}{18}$ (ח) $\frac{1}{2} \times \frac{1}{10} = \frac{1}{20}$

(א) $\frac{1}{2} \times \frac{1}{3} = \frac{1}{6}$ (ב) $\frac{1}{2} \times \frac{1}{4} = \frac{1}{8}$ (ג) $\frac{1}{2} \times \frac{1}{5} = \frac{1}{10}$
 (ד) $\frac{1}{2} \times \frac{1}{6} = \frac{1}{12}$ (ה) $\frac{1}{2} \times \frac{1}{7} = \frac{1}{14}$ (ו) $\frac{1}{2} \times \frac{1}{8} = \frac{1}{16}$
 (ז) $\frac{1}{2} \times \frac{1}{9} = \frac{1}{18}$ (ח) $\frac{1}{2} \times \frac{1}{10} = \frac{1}{20}$

(1) $\frac{1}{2} \times \frac{1}{3} = \frac{1}{6}$ (2) $\frac{1}{2} \times \frac{1}{4} = \frac{1}{8}$ (3) $\frac{1}{2} \times \frac{1}{5} = \frac{1}{10}$
 (4) $\frac{1}{2} \times \frac{1}{6} = \frac{1}{12}$ (5) $\frac{1}{2} \times \frac{1}{7} = \frac{1}{14}$ (6) $\frac{1}{2} \times \frac{1}{8} = \frac{1}{16}$
 (7) $\frac{1}{2} \times \frac{1}{9} = \frac{1}{18}$ (8) $\frac{1}{2} \times \frac{1}{10} = \frac{1}{20}$

(2) $\frac{1}{2} \times \frac{1}{3} = \frac{1}{6}$ (3) $\frac{1}{2} \times \frac{1}{4} = \frac{1}{8}$ (4) $\frac{1}{2} \times \frac{1}{5} = \frac{1}{10}$
 (5) $\frac{1}{2} \times \frac{1}{6} = \frac{1}{12}$ (6) $\frac{1}{2} \times \frac{1}{7} = \frac{1}{14}$ (7) $\frac{1}{2} \times \frac{1}{8} = \frac{1}{16}$
 (8) $\frac{1}{2} \times \frac{1}{9} = \frac{1}{18}$ (9) $\frac{1}{2} \times \frac{1}{10} = \frac{1}{20}$

(3) $\frac{1}{2} \times \frac{1}{3} = \frac{1}{6}$ (4) $\frac{1}{2} \times \frac{1}{4} = \frac{1}{8}$ (5) $\frac{1}{2} \times \frac{1}{5} = \frac{1}{10}$
 (6) $\frac{1}{2} \times \frac{1}{6} = \frac{1}{12}$ (7) $\frac{1}{2} \times \frac{1}{7} = \frac{1}{14}$ (8) $\frac{1}{2} \times \frac{1}{8} = \frac{1}{16}$
 (9) $\frac{1}{2} \times \frac{1}{9} = \frac{1}{18}$ (10) $\frac{1}{2} \times \frac{1}{10} = \frac{1}{20}$

(1) $\frac{1}{2} \times \frac{1}{3} = \frac{1}{6}$ (2) $\frac{1}{2} \times \frac{1}{4} = \frac{1}{8}$ (3) $\frac{1}{2} \times \frac{1}{5} = \frac{1}{10}$
 (4) $\frac{1}{2} \times \frac{1}{6} = \frac{1}{12}$ (5) $\frac{1}{2} \times \frac{1}{7} = \frac{1}{14}$ (6) $\frac{1}{2} \times \frac{1}{8} = \frac{1}{16}$
 (7) $\frac{1}{2} \times \frac{1}{9} = \frac{1}{18}$ (8) $\frac{1}{2} \times \frac{1}{10} = \frac{1}{20}$

ק"ש"ז, וכן במעשה. שצ"י אמירת ק"ש ובהקדמת ההתכונות בענין הק"ש
 שדו"ע יציאת מצרים, שאנ"ה אשור הוצאתי אתכם מארץ מצרים, הנה צ"י
 באים לקיום כל המצוות נפועל באופן שלמעלה ממדוד"ג, וכד"ש יצ"י יהי' כרצון
 הקב"ה וכפי שבנו יחיד של מזה"מ הקב"ה מאנט ארץ פאל"נגנט ארץ בעט
 אויס, שתהי' בלי כלבולם והעלמות הסתריים, וכמו שהי' בהזמן דרכי צאתן
 מארץ מצרים, בפעם הראשונה שפני ישראל יוצאים בידי רמתי, לוח הנה מנינים
 שלטונות ומלכים מתאים לרצון בניי (כתורת הפעש"ט) באופן הטוב לישראל
 למטה מעשרה טפחים, ועי"ז הנה וכי ישראל יוצאים כד"רמה וכר"ג גל"ש ערד
 בימים האחרונים שבזמן הגלות, עד שאח"כ זוכים לראות בעיני כשר וחזקיה
 עינינו בשורבך לצד"ק, וכאופן של רחמים, וראנו נפלאותי, כביאת משיח
 צדקנו, יבוא ויגאלנו ויילכנו קומויית לארצינו, בקרוב ממש.

על מאמר זה כתב פ"ק ארמו"ר שליט"א:

... המאמר תוכנו דעיקרו ר"ח ניסן הוא מסוכ"ד ונד"ר כ"ד - עילוי ד"ש הוי'
 (למטה מה"א אחרונה דחיי דלחמא) ועד - כתי קוצנו של יי"ד דחוי דלעילא.

(74) ראה תניא שם 75 ט"פ שלח 76 מ"כה ז' טו' 77 בשלח ד' ח'
 (78) תרגום אונקלוס ער"פ, וראה דגל מחנה אפרים ער"פ (ע' 36), 79 בתפלת העמידה.

והנה כל הגיל הוא בכל ר"ח, ודשי השנה אבל בר"ח ניסן ור"ח למעלה ולרליסו, שבי ענינים אלו קאי על ישראל שישאל הם מלכיסו, כמ"ש ואתם חזרו לי ממלכת כהנים גוי, וכן רגלים ענינים שישאל, דענין הנהגה הוא מקרא קודש, שקראו ומוזיק את הקודש ביום שמציע הוא חולס, וזהו ענינים של ישראלי, גוי קודשיו ישונו ענין נעלה יותר, ראשון הוא לכם לחישי השנה, והענין הוא, דהנה אע"פ שראשית העבודה ועיקרה ושרשה, היא קבלת עולו, דהיינו שקבלת עול היא היסוד לכל עבודה שמה, במשך כל השנה, וקב"ע שייכת היא להקדמת נעשה לנשמה, שהיא מצד עצם הנפש ומצד בחינת יראה עילאה, מ"מ הרי זה ראשית העבודה לכך, אבל מצד העבודה הגלית דכל השנה (ודשי השנה) הוא העבודה שע"פ טו"ד.

מבחינת קדים, קודמו של עולם, שהוא בחינת הכתר שלמעלה מהשתלשלות, תפיסתית הפונה קודם וכו' וכיום החודש יפנת, שבר"ח נמשך

מבחינת קדים, קודמו של עולם, שהוא בחינת הכתר שלמעלה מהשתלשלות, תפיסתית הפונה קודם וכו' וכיום החודש יפנת, שבר"ח נמשך

מבחינת קדים, קודמו של עולם, שהוא בחינת הכתר שלמעלה מהשתלשלות, תפיסתית הפונה קודם וכו' וכיום החודש יפנת, שבר"ח נמשך

- 16) ריש מסכת ר"ח (17) ור"ח כ"ב, תקי"ז בהקדמה (א), ב) (18) יתרו ט"ו.
- 19) אמרו כג. ב"ד (20) ראה חז"ל צ"ב, א, לקי"ח צ"ב, וכו'. (21) תניא רפמ"א, (22) ראה אה"ח בא שם, (23) יתקאל מו, א, לקי"ח ברבב צ"ג, (24) ראה אה"ח בא שם, וכו' חז"ל ד"ה החודש תוכ"י (סד"ה תוכ"י צ"ג), (25) ראה שמו"פ פ"ט, א (ע"פ החודש היה לנים), פסחים ה"א, ב"י פס"ג, ה, וראה שם פ"א, ד, (26) ראה אה"ח בא שם, וכו' חז"ל ד"ה אה"ח אמרתי שלב, וראה לקי"ח לוי"א אגרות קודש ט"ע קג ואילך, (27) אה"ח בא שם, וכו' חז"ל ד"ה חז"ל עטרת ראש שע"פ ט"ב, (28) שם פ"א, (29) תבוא מא, טע"ג, ר"ה שם.

בלתי מוגה

פרטי הלישונות שבה באבדורדוסו ומלפשי חתפלה, והענין הוא, דענין יפקד ויזכר למעלה קאי על בחינת ומד"מ שלגבה אין תפיסת מקום לחינות מדריגה נעלית ביותר בבחינתאין ערוך, ולכן צ"ל הענין יפקד ויזכר, ענין הזכרון, דלולא זאת אין תופסים מקום כלל, ובכ"ז לפעול שיהי' (שם) ענין הזכרון צ"ל אתעל"ת (דמצ"ע אין תופסים מקום), והוא שיהי' בסוף כתכלית וכשלמות, וזהו ענין יפקד מושב, ביטול והעלם בתכלית, ועי"ז ממשכים מלמעלה לחיות ונפקדת, המשכה נעלית ביותר.

4) וביאור הענין הוא, כמו שמבאר ר"ק ארמו"י הצי"צ, דערב ר"ח הוא נקרא

כ"י (הענין דונפקדת), ואע"פ שגם בהחודש שלפניו, היה נמשך מוחין חדישים חדישים, עד שבט"ו בו ה"י הענין דקיימא סידרא באשלמותא, מ"מ הנה בהחודש שלאחריו משיכים מוחין חדשים מהחינה נעלית יותר ועל"ז שבה"ה יורד ומאיר וכו' אור חדש ומחדש שלא ה"י מאיר עדיין מעולם וכו"ו, אף שגם בהשנה שעברה היה המשכה שלא ה"י מעולם, עדי"ז הוא גם בענין המשכה המוחין חדישים שב"ח לגבי ההמשכה בהחודש שלפניו, ולכן בכ"ז שיוכל להיות המשכת מוחין חדישים (בהחודש הבא) באופן נעלה יותר הנה לאחר שמגיע אל השלימות דקיימא סידרא באשלמותא, הנה כהרגע שלאח"ז צ"ל התחלת ענין העלם והביטול, ובחינת ביטול זה כלבד אנו מספיק עדיין, ועל העבודה עד שיבוא העלם והסתם בתכלית, לתכלית שלימות הביטול שבערי"ח, והנה ביטול זה שצ"ל לאחר שקיימא סידרא באשלמותא, הוא מצד שלימות זו (רקיימא סידרא באשלמותא) גופא, דהיינו תכלית היצירה שלא נדע"ו, ולכן מצד זה גופא שמוגיע לבחינת קיימא סידרא באשלמותא צ"ל אצול התחלת הביטול בכ"ז שיוכל להיות המשכה נעלית יותר, ואופן הביטול צ"ל בתכלית השלימות דקאי (כ"ז) שצריך להגיע לכו"י שבא"ע, לפעול הענין דייפקד, כנ"ל) בדוגמת העלם והסתם הלכותא ערב ר"ח בהרגע שלפני המולד, שהעלם הלבנה זו הוא בתכלית, ודקאי ע"ז הוא ענין המולד, יחד שממשא וסידרא, ועי"ז הוא למעלה, בהמשכת מוחין חדישים באופן נעלה יותר, וזהו מ"ש נפקדת כי יפקד מושב, שע"י תביטול בתכלית דייפקד מושבך בערי"ח, בדוגמא לכמו שה"י כפשוטו (דיפקד מושבך שאצל דוד) שהחטורין ה"י לגמרי, הנה זה ממשך בר"ח הענין דונפקדת, הענין דייפקד כנ"ל.

- 11) סדר תפלות (נפסות) ועיבודן, (12) אה"ח בא ש"ב, (13) זהר ח"א ק"א, א, רכ"ב, ב, רמ"ב, ד, ח"כ פ"ה, א, וכו' א, (14) תניא אה"ח ט"י, (15) ראה בחינת עולם ח"ח פ"ב, עיקרים מאמ"ב ספ"ל, קל"ה קצ"א, ב.

בלתי מוגה

בכרוי מצרים וכו', שהנהגה זו של מס' היתה למעלה גם מהשגת משגב רוען של כל ישראל, וכמו שאמר הן נזכה את תועבת מצרים לעיניהם ולא יסקורנו, ואעפ"כ עמדו ישראל גם במס' כזו, שלקחו את השדה וכו' ועשו הכל בגלוי לעין כל, ואעפ"כ שהיו אז בשפל המדינה, עז שגם לאחור הגלוי דנגלה עליהם וכו', והחן בעת קרי"ס, שלמות יציאת מצרים, נאמר הללו עובדי ע"ז והללו עובדי ע"ז⁴³, ונתן מ"מ פעלו במצרים והנהגה של ע"ז⁴⁴, (שלמעלה גם מהשגת משגב כנ"ל), שזוהו ענין של דילוג גדול ביותר, וע"ז דילוג זה (של ישראל) פעלו שיהי' הדילוג מלמעלה, הגלוי דנגלה עליהם מהמ"מ וכו', כנ"ל, ואעפ"כ שההמשכה דנגלה עליהם וכו' היא שלא בעד כלל מהעבודה ד"ישראל, דמשו"ז אומרים דענין ניסן היא בחינת אתעליל על מצ"ע, להיות שלגבי בחינה זו אין תפיסת מקום לעבודת ישראל⁴⁵, מ"מ דילוג זה ה"י מעין הדילוג דלמעלה, וע"ז נמשך דנגלה על ע"ז ממדי"מ הקב"ה וכו' ונאלם⁴⁶.

(11) ועפ"י יובן הקשר והישיבות שבין החודש הזה לכם וגו' לענין קרבן פסח שלאחריו, הנה ענינו של ר"ח ה"י בבב"טול (כנ"ל בארובה), וזהו ברוגמת המס' שה"ל על אצל ישראל כהקדמה ליציאת מצרים, וכמ"ש⁴⁷ במד"ד ה"י בדמד"ד ע"ז (שזהו ענין דמס' ניסן על הנ"ל במשכו וקחו וגו'), וע"ז בקדמות מס' עז, עז לפני חצות, ולפ"ן בעשור לחודש, לפני כרי"ח עצמו כמ"ש⁴⁸ וילכו ויעשו, דמכ"ן שקב"עו עליהם מעלה עליהם הכתוב כאילו עשו⁴⁹.

דנה מס' זו דב"ה את הקרבן הקרבן פסח כיום כ"ד, ואכילו כלי"ל ט"ז [דרהפסח לא בא מחולתו אלא לאכילתו⁵⁰] ויצאת וגאלת מצרים שלאח"ז [וזהו אחרי וזהו סדר הכתוב שהענין דהחודש הזה וגו', ביטול, הוא הכנה והקדמה לפי קרבן פסח].

(12) ודנה ע"ד שהוא בהענין דר"ח, שע"י הקדמת הביטול בפקד מושבך נמשך (כ"ז) אח"כ הונפקות, והנה ע"י⁵¹ ה"י בעת יציאת מצרים, שתמס' של ישראל המשיכה הגאולה באופן דרובי ישראל יוצאים בידי רמה, ועד שלא נשאר שם במצרים אף אחד, והוציאו כל הניצוצי קדושה שהיו במצרים, הן הניצוצות שבגלוי והן הניצוצות שבעולם, כמאמר חז"ל⁵² עשאה מצודה שאין בה דגן, דקאי על עלמא דאתגליא, וכמצולה שאין בה דגים, דקאי על עלמא דאתכסיא.

41) וארא תי כב. 42) מדרש תהלים טו. ה. לקיט דאובי בשלה יד. כח. 43) ו"ה החודש הישי"ב (סה"מ הישי"ב ט"ז 82 ואילך) וכי"מ. 44) בוכרון אחדים: תמשך מלמעלה גם התכנה וההקדמה שצריכים לה, העבודה שבבחינת דילוג, שמשך הדילוג שלמעלה. 45) יזוקאל טו. 1. 46) בא יב. כח. 47) פשי"ע עז"פ: 48) פסחים עו. ב. 49) בוכות ט. ב. פסחים קט"א.

בלתי מוגה

(13) וביאר הענין דכחית ראשון שנמשכה בגלוי גם בסדר השתלשלות, הנה כתיב⁵³ אני ראשון ואני ראשון ומבלעדו אין אלקים, ואני הוא אוהיו אתי, אני ענינו מצאתו⁵⁴ נאץ עינו ביטול, וכחית ראשון כולל ב' הכחיות וזהו אני ראשון ואני אחרון ומבלעדו אין אלקים, דמצד בחינת אני, הנהי כמו שבדאשת ההשתלשלות, אני ראשון, שנמשך שם בחינת אני, הנהי כן הוא גם בסוף ההשתלשלות, כסופה דכל דרגין, אני אחרון, דגם שם נמשך בחינת אני, ודיינו דכחית ההשתלשלות ובסוף ההשתלשלות אני הוא כשדה, וכדוגמת אוהיו אתי דאיתא כמדועשג דאני ראשון ואני אחרון ומבלעדו אין אלקים זהו תיבת אמת שנמשך מתחלת האוהיות (א), באמצע האוהיות (מ), ובסוף האוהיות (ת), וע"ז הוא בכחית אני ראשון, שנמשך ככ"מ בשדה, וזהו מה שכתבתי⁵⁵ ראשון דר"ח ניסן, נמשכת בגלוי גם בסדר ההשתלשלות.

(14) ודנה⁵⁶ בכ"י להיות המשכה זו מלמעלה מהשתלשלות בהשתלשלות צ"ל דילוג, וע"ד שהי' בעת יציאת מצרים, דנגלה עליהם ממה"מ הקב"ה בכבודו ובעצמו⁵⁷, ובכבודו קאי על מלכות דא"ס שלפני הצמצום, דבעצמו קאי על תפארת דא"ס שלפני הצמצום, כמבאר בדמשך תע"ר⁵⁸, וכחיתה ומדריגה זו נמשכה בספירת המלכות כמו שהיא בסדר ההשתלשלות באצילות, ע"ד שנמשכה גם בספי' המלכות כמו שהיא בעולם העשי' (הרוחניות), ולמטה יותר כמו שהיא בעוה"ז התחתון שאין תחתון למטה ממנו, ובארץ מצרים, שהמשכה זו היתה באופן של דילוג, ולכן גם פעולת ההמשכה היתה ענין של דילוג דלפני יציאת מצרים לא הי' עבר יכול לברוח ממצרים⁵⁹, וע"ז שנגלה עליהם ממה"מ הקב"ה וכו', ה"י יציאת מצרים באופן דרובי ישראל יוצאים בידי רמה⁶⁰, והנה כ"ן שהמשכה בגאולת מצרים היתה באופן של דילוג, לכן גם עבודת בני ישראל ה"י צ"ל מעין זה, באופן של דילוג, וזהו מה שאע"פ שפירין ה"י ישראל במצרים, מ"מ אשאלו ממצרים כלי כסף וזהו וגו'⁶¹, וע"ז דמס' ש"ת אצל שיהיה אצלם נהנינו דמשכו וקחו לכם וגו'⁶², דאיתא במדרש⁶³ דכשלקחו ישראל פסחיהם וקשרו אותו בכרעי מטותיהם נתקבצו בכור מצרים אצל ישראל ושאלום למה זה הם עושין כך אמרו להם זכה פסח הוא להי' שיהרגו

אין ראשון ואני אחרון ומבלעדו אין אלקים
אני ענינו מצאתו נאץ עינו ביטול
אני ראשון ואני אחרון ומבלעדו אין אלקים
אני ראשון ואני אחרון ומבלעדו אין אלקים

30) וארא אוה"ת בא שם עי רסא ואילך. 31) ישעי' מז. 1. שמו"ד פט"ז. כ"א. 32) כ"ר פפ"א. ב. ידושלמי פתוחין פ"א ה"א. 33) וארא אוה"ת בא שם עי רנו. 34) הגש"פ פסיקא מצה זו לשם לפני פסיקא ויצאנו. 35) חז"ב ס"ב חתקבי וראו סה"מ אתמ"ד ע"ה. סה"מ תע"ב-תע"ד ע"ז. וראה גמ"ד ובראשי חדשכס תשל"ה (סה"מ תשל"ה ע' 171). ד"ה קהל דודי דשי"פ מצות י"א ניסן תשל"ה (סה"מ תשל"ה ע' 164). 36) מכלילא ופולשיי יתרו ית. ט. 37) בשלה יד. ת. 38) בא יב. ל"ה. 39) שם כ"א. 40) הובא ברעת קנים מפעלי החס"י עז"פ בא יב. ג. חז"ר"ה יאותו - שבת פז. ב. וראה שרי"ע אה"ז אוה"ת ר"ס תל.

בלתי מוגה

בטי"ד. י"א ניסן, ה'תשל"ז
(הנחה בלתי מוגה)

וכפתי תאכלו אותו מתניכם חגוריים נעליכם כרגליכם ומקלכם בידיכם, ואכלתם אותו בחפזון פסח הוא לה"ג. והנה אע"פ שאמרו בגמרא⁴ אותו נאכל בחפזון ואין אחר נאכל בחפזון, דרק פסח מצריים נאכל בחפזון ולא פסח דרודת, מ"מ, כיון דאמר רי"ל⁵ בכל דור ודור [ומוסקי ומבאר בזה כ"י] ארמו"ר הזקן ברוגיא⁶: ובכל יום ויום חייב אדם לראות את עצמו כאילו הוא יצא ממצרים, שהכונה בזה היא ליציאת מצרים בפעם הראשונה, וכן מוכן גם מ"ש בהגדה אילו לא הוציא הקב"ה את אבותינו ממצרים כ"י משועבדים היינו לפעו במצרים, הרי דענין יציאת מצרים בכל יום היא היציאה שבפעם הראשונה, ועאכ"כ שכן הוא בימי ניסן, ימי הגאולה, ובפסח בקרוב לחג הפסח, ומכיון שגם עתה ישנו ענין יציאת מצרים שה"י בפעם הראשונה, מוכן, שגם עתה שייך ענין החפזון שה"י אז, בעת יציאת מצרים. עד שבנוטה ההגדה להרמב"ם איתא, מתחיל על כוס שני ואומר בבדילו יצאנו ממצרים, ומייק ואינו כותב שאומר יצאו אבותינו כ"י יצאנו, אנתנו, ויצאתנו היא כבדילו, היינו בחפזון, שמוזה מוכן, שענין החפזון (ה"י) לא רק בפסח מצרים בלבד, אלא ישנו גם בהיציאה שבכל דור ודור (ובכל יום ויום), והנה כדליהראות ענין החפזון ה"י ע"י שאכלו הפסח מתניכם חגוריים נעליכם כרגליכם ומקלכם בידיכם (כמוכן בפשטות⁸), וזה ה"י גם הכנה שיה"י אח"כ היציאה באופן דכ"י בחפזון יצאת מארץ מצרים גר"י.

ורגרי החפזון ויציאת מצרים ה"י בכמה ענינים, דבגמרא⁹ וכן במכילתא¹⁰ ובמדרשים¹¹ מכבאר שזוהו החפזון דמצרים, שנתפזז לשלחם, וכמ"ש¹² וביד חזקה יורשם מארצו, וגם ה"י החפזון דירושלם¹³, כמ"ש כי בחפזון יצאת מארץ מצרים גר"י ושוזו פשטות הענין דמתניכם חגוריים וגו', שמורה על החפזון

(1) לכמה ענינים המבוארים בהמאמר — ראה מאמר שלאח"ז — ד"ה כימי צאתך (לקמן ע' 200 ואילך). (2) בא יב. יא. (3) ראה המשך וכנה חרל"ז פ"א (4) פסחים צ"ג, סע"א. (5) שם קט"ז, ב. (במשנה). (6) פרק מז. (7) פסקא יעבדים היינו" (8) ראה ג"כ המשך וכנה חרל"ז פ"ד. (9) ראה טז. ג. (10) ראה המשך וכנה הנ"ל פ"א ואילך. שם פק"ט ואילך. סד"ג תש"ח ע' 152 ואילך. (11) ברכות ט. א. (12) שה"פ בא שם. (13) ספרי ער"פ ראה שם יל"ש ישיש' רמז תע. (14) שמות ו. א. (15) ברכות ומכילתא שם. שמו"ר פ"ט. ג. יל"ש ש"ט.

ועד שפעל כללות ענין הגאולה והחודש של גאולה, וכמאמרו¹ משבחו הקב"ה בעולמו קבע בו ראשי חודשים ושנים, וכשבחו ביעקב וביד קבע בו ר"ח של גאולה, חודש ניסן (שהוא ראש השנה לחודשים, כנ"ל) [וע"ז הנדו בגלותו ע"י ענין הביטול וכ"י פועלים שיה"י כפס"ד הרמב"ם² מ"ל ה' גנאלין, ובאופן שאף יהודי אחד לא ישאר בגלות, ועוד לפני כסף זמן הגלות הנה וכו' ישראלי יוצאים ביד רמה, בריש גלים³, ורח"כ יבנה ביה"מ⁴ במקומו ויקבץ נדחי ישראל⁵, והיתה לך המלכות⁶].

(1) שמו"ר פט"ז, יא. (51) הלי תשובה פ"י ה"ד. (52) תרגום אונקלוס ער"פ. (53) רמב"ם הלי מלכים ריש סוף פ"א. (54) ערוב"י א. כא.

בלתי מוגה